

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314213422
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8314213422.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcov: 1/ U. S., D.. XX.XX.XXXX, H. N. O. XX/X, XXX XX C., 2/ F. S., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. XX, XXX XX C., 3/ O. S., D.. XX.XX.XXXX, N. H. XXXX/XX, XXX XX C., 4/ A. S., D.. XX.XX.XXXX, N. XX Z. Y. C., D. V., H., Z. G. S. N. V. Z. Í.?, 5/ Z. U., F. S., D.. XX.XX.XXXX, N. X D. F., G., H., Z. G. S. N. V. Z. Í.?, 6/ L. S., D.. XX.XX.XXXX, N. P. G. XX, XXX XX O., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 15C/299/2014- 50 zo dňa 26.3.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok s tým, že prisúdené plnenie patrí do dedičstva po pôvodnej žalobkyni I. S., D.. X.X.XXXX, R.. XX.X.XXXX, D. N. C., O. XX/X.

II. Sporovým stranám n e priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 356,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 19.04.2012 v čísle zmluvy XXXXXXXXXX uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach - bod 10 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu vo výške 352,10 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ustálil skutkový stav tak, že dňa 19.4.2012 účastníci konania uzatvorili Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol pôvodnej žalobkyni sumu 400,- eur s tým, že ako dlžník zaplatí veriteľovi celkovú čiastku 756,- eur, a to v dvanástich mesačných splátkach po 53,- eur počnúc dňom 25.5.2012. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. V bode 10. týchto podmienok je uvedené: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny

zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“.

3. Na základe uvedeného skutkového stavu súd prvej inštalcie na vec aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 4 a 5, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1, § 457 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 497 Obchodného zákonníka a čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a vec právne posúdil tak, že podľa bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok žalovaného 1/3 poplatku predstavuje dohodnutý úrok a 2/3 náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vrátane s tým spojenej administratívy. Úrok predstavoval 118,66 eur za dvanásť mesiacov a administratívny poplatok 237,33 eur (17,3 % z úveru). Úrok vo výške 118,66 eur za dvanásť mesiacov z úveru 400,- eur predstavuje v prepočte na rok takmer 30 %. Z internetovej stránky NBS pritom súd zistil, že priemerná úroková sadzba v apríli 2012 pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka bola len 7,6 % ročne. Dohodnutý úrok je preto nepochybne v rozpore so zásadou dobrých mravov pre jeho neúmernú výšku, a preto zmluva s poukazom na § 39 OZ nemôže byť v tejto časti platná. Administratívny poplatok za spísanie zmluvy a príslušnú administratívu predstavuje viac ako 60 % z úveru. Požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. V tejto súvislosti súd prvej inštalcie poukázal na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné. Preto vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy, a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, úverová zmluva stráca svojej opodstatnenie, preto by bolo dôvodné podľa názoru súdu vyhovieť aj návrhu o neplatnosť celej úverovej zmluvy, teda nielen v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov. Návrh na vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky považoval za dôvodný aj v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p.. Nezákonnosť danej zmluvnej podmienky má opodstatnenie s poukazom na § 53a ods. 1 OZ.

4. Pri posudzovaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd prvej inštalcie vychádzal z toho, že pôvodná žalobkyňa reálne dostala od žalovaného finančné prostriedky vo výške 400,- eur. Pôvodná žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 756,- eur, teda viac, ako od neho fakticky dostala, preto na strane žalovaného ako jej veriteľa vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný navrhovateľke vrátiť, pretože pre vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa odplaty za poskytnutie úveru, ako aj pre neplatnosť viacerých zmluvných ustanovení (napr. úrokov z omeškania 0,25 % denne, absenciu údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, neprimeranosť zmluvnej pokuty a pod.) sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výška bezdôvodného obohatenia, k zaplateniu ktorého súd žalovaného zaviazal, predstavuje sumu 356,- eur (756,- eur - 400,- eur).

5. O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

6. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, pričom nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ktoré bráni účastníkovi účinne sa brániť, je možné považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f), teda je daný odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p.. Namietal posúdenie zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko v zmysle ust. 262 ods. 1 Obchodného zákonníka sa zmluvné strany dohodli, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa uzatvárala ako nepomenovaná zmluva. Vzťah Obchodného a Občianskeho zákonníka je založený na subsidiárnom základe, čo znamená, že Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným a podporným právnym predpisom. Z ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka vyplýva, že ustanovenia OZ (najmä spotrebiteľské zmluvy) nie sú pre obchodné záväzkové vzťahy vylúčené. Žalovaný preto nesúhlasí s názorom súdu, že predmetné dojednanie je v neprospech spotrebiteľa. Súd sa riadne nevysporiadal s charakterom zmluvy o úvere, preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Pôvodná žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie zo zmluvy o úvere nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Nakoľko zmluvu o úvere nie je možné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, preto zmluva o úvere nemusí obsahovať údaj o RPMN. K poplatku rovnako zopakoval argumentáciu, podľa ktorej nemožno zmluvu posudzovať ako zmluvu spotrebiteľskú, preto sa pôvodná žalobkyňa nemôže

dovolať spotrebiteľskej ochrany. Ak pôvodná žalobkyňa namietala výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, je potrebné uniesť dôkazné bremeno a preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov rovnako ako žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla, resp. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Pôvodná žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že predmetná úverová zmluva je úžerná a neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z., a to napr. RPMN, priemernú RPMN, rozčlenenie mesačných splátok, preto je bezúročná a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené nie je možné považovať rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné. Poukázala na rozsudok SD EÚ C-26/13, z ktorého vyplýva, že poplatok za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy nie je možné považovať za podmienku vymedzujúcu samotnú podstatu zmluvného vzťahu. Žalovaný neposkytol reálne plnenie za poplatok, a preto je podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľný. Rovnako poukázala aj na rozsudok SD EÚ C-143/13. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalovaný nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe, kedy cena tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok závisel na výške poskytnutého úveru. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

8. Z úmrtného listu (č.l. 87) vyplýva, že pôvodná žalobkyňa I. S. zomrela dňa XX.X.XXXX.

9. Odvolací súd uznesením č.k. 14Co/99/2015-83 zo dňa 21.4.2016 vrátil vec súdu prvého stupňa podľa § 213 ods. 5, 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) za účelom doplnenia dokazovania smerujúceho k odstráneniu procesných prekážok pokračovania v konaní.

10. Okresný súd Humenné uznesením č.k. 15C/299/2014-100 zo dňa 12.9.2017 rozhodol, že pokračuje v konaní pod sp. zn. 15C/299/2014 s dedičmi po nebohej poručiteľke - žalobkyňi: 1. U. S., D.. X.X.XXXX, N. O. XX/X, XXX XX C., práv. zast. JUDr. Igor Šafranko, advokátska kancelária so sídlom Ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, 2. F. S., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. XX, XXX XX C., 3. O. S., D.. XX.XX.XXXX, N. H. XX, XXX XX C., 4. A. S., D.. XX.XX.XXXX, N. XX Z. Y. C., D. V., W. H. XSR, 5. Z. U., D.. X.X.XXXX, N. X D. F., G., X., H. XAL, 6. L. S., D.. XX.X.XXXX, N. V. G. XX, XXX XX O..

11. V dedičskej veci po poručiteľke I. S., pôvodnej žalobkyňi, Okresný súd Humenné uznesením č.k. XXD/XXX/XXXX-XXX zo dňa 6.7.2020 určil, že dedičstvo po poručiteľke je predĺžené a nariadil likvidáciu dedičstva.

12. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 15C/299/2014-186 zo dňa 15.7.2021 vyzval žalobcov v 1. - 6. rade, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadrili, či trvajú na podanej žalobe, a či chcú pokračovať v súdnom spore. Ani jeden z dedičov neoznámil, že nechce pokračovať v konaní.

13. Následne vec bola opätovne predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní proti rozsudku.

14. Vo veci bol súdom prvej inštancie vydaný rozsudok za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu (O.s.p.). Vec bola teraz predložená opätovne odvolaciemu súdu v čase účinnosti CSP.

15. Podľa § 470 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Zdôrazniť sa žiada, že napadnuté

rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané dňa 26.3.2015, teda ešte za účinnosti zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.). Aj s aplikáciou ust. § 470 ods. 1, 2 CSP odvolací súd vychádzal z princípu okamžitej aplikability procesnoprávnej normy CSP s rešpektovaním právnych účinkov úkonov, ktoré nastali pred dňom 1.7.2016.

17. Okrem prieskumu napadnutého rozsudku musel sa odvolací súd vysporiadať so skutočnosťami súvisiacimi so stratou procesnej spôsobilosti i spôsobilosti mať práva a povinnosti u pôvodnej žalobkyne. Odvolací súd nemal zároveň možnosť odkloniť sa od záverov uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 12.9.2017 č.k. 15C/299/2014-100 o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami pôvodnej žalobkyne. Uvedené uznesenie je opatrené doložkou právoplatnosti a nie sú zo spisu zistené žiadne úkony o rozporovaní záverov tohto uznesenia.

18. Pre samotné rozhodnutie vo veci samej je relevantné aj uznesenie v dedičskej veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 14D/180/2016 (viď bod 11 vyššie).

19. Podľa § 396 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konania o dedičstve začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

20. Podľa § 175t ods. 1, 2 O.s.p., ak je dedičstvo predĺžené a ak nedôjde k dohode podľa § 175p, môže súd uznesením nariadiť likvidáciu dedičstva. Rozhodne o tom aj bez návrhu. Rovnako súd postupuje, ak štát navrhol likvidáciu dedičstva preto, že veriteľ odmietol prijať na úhradu svojej pohľadávky vec z dedičstva. O nariadení likvidácie vydá súd uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky v lehote, ktorú v uznesení určí, a upozorní ich, že pohľadávky, ktoré nebudú pri likvidácii uspokojené, zaniknú. Toto uznesenie vyvesí na úradnej tabuli súdu.

21. Podľa § 175x ods. 1 O.s.p., ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve (§ 175zca) nejaký poručiteľov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2) vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Ak sa objaví iba dlh poručiteľa, konanie o dedičstve sa nevykoná.

22. Podľa § 471 ods. 2 OZ, ak nedôjde k dohode medzi dedičmi a veriteľmi, spravuje sa povinnosť dedičov plniť tieto dlhy ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku o likvidácii dedičstva. Dedičia pritom nezodpovedajú veriteľom, ktorí svoje pohľadávky neoznámili i napriek tomu, že ich na to súd na návrh dedičov vyzvalo, pokiaľ je uspokojením pohľadávok ostatných veriteľov cena nimi nadobudnutého dedičstva vyčerpaná.

23. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva je spotrebiteľská zmluva podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“), ako aj osobitných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z.

24. Žalovaný v odvolaní konštatoval, že zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Aj napriek svojej povahe výlučného obchodného záväzku je zmluva o úvere s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (ust. 52 ods. 2 OZ).

25. Zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2015 bola doplnená do ust. § 52 ods. 2 OZ tretia veta, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

26. Keďže k tomuto doplnenému textu neexistuje prechodné ustanovenie, znamená to, že odo dňa jeho účinnosti sa vzťahuje toto ustanovenie aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.4.2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014).

27. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že k aplikácii predpisov o ochrane spotrebiteľov na tzv. absolútne obchody sa vyjadroval už Ústavný súd SR v rozhodnutí z 19.6.2013 č.k. I. ÚS 402/2013-10,

ktorým odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci, kde odvolací súd vzťah z úverovej zmluvy posudzoval ako vzťah spotrebiteľský.

28. Súd prvej inštancie preto zmluvný vzťah sporových strán správne posúdil ako vzťah spotrebiteľský a úverovú zmluvu uzavretú stranami sporu ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a správne zameral dokazovanie na zistenie, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti predpísané v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (19.4.2012) a vzhľadom na spotrebiteľský charakter vzťahu správne zameral dokazovanie na zisťovanie, či obsahom zmluvy nie sú neprijateľné zmluvné podmienky.

29. Podľa ust. § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Banky (vrátane nebankových subjektov) za poskytnutie úveru môžu dohodnúť odplatu vo forme úroku, avšak jeho výška musí byť primeraná výške úveru a dobe, na ktorú sa zmluva uzatvára, pričom v danej veci vo výške ročného navýšenia 30 % ide o niekoľkonásobné navýšenie, ktoré nemožno v žiadnom prípade považovať za primerané, nakoľko je v rozpore s dobrými mravmi, ako aj neplatné v zmysle § 39 OZ.

31. Vecne správne z dôvodu, že predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahovala údaj o RPMN, súd prvej inštancie s odkazom na ust. § 9 ods. 2 písm. j) a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu o spotrebiteľskom úvere, považoval predmetnú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Odvolací súd sa taktiež stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že nakoľko je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, tak žalovanému vznikol nárok len na vrátenie poskytnutej sumy. Keďže žalovaný poskytol na základe zmluvy o úvere zo dňa 19.4.2012 žalobkyni sumu 400,- eur a žalobkyňa uhradila žalovanému sumu vo výške 756,- eur, žalovaný získal bezdôvodné obohatenie vo výške 356,- eur, a preto súd prvej inštancie správne v zmysle ust. § 451 ods. 2 a § 456 OZ zaviazal žalovaného na vydanie takto získaného bezdôvodného obohatenia.

32. Pokiaľ ide o samotný poplatok, je potrebné súhlasiť aj s tým, že v 2/3-tinách je tento poplatok neúmerne vysoký, a to vo vzťahu k nákladom na vypracovanie, uzavretie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť. Ide o vágne ustanovenie, ktoré vôbec nešpecifikuje o aké činnosti ide, pričom 2/3-tiny z tohto poplatku predstavuje 60 %-né navýšenie úveru. Takýto poplatok je neúmerne vysoký a v tomto slova zmysle aj taký, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. To je ďalší dôvod na určenie neplatnosti tejto časti dojednaného poplatku.

33. Z uvedeného vyplýva, že tak z dôvodu absencie RPMN v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, ako aj z dôvodu vzťahujúceho sa na 2/3-tiny tohto poplatku (neúmerne vysoké a nešpecifikované administratívne náklady na spracovanie úveru), je predmetný poplatok v celosti neakceptovateľný a predstavuje bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, tak ako to konštatuje správne aj súd prvej inštancie.

34. Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné súhlasiť aj s určením absolútnej neplatnosti a neprijateľnosti zmluvnej podmienky vo vzťahu k 2/3-tinám tohto poplatku z úveru, pretože skutočne ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi tohto konania ako dodávateľom a spotrebiteľom.

35. Je potrebné konštatovať, že takto zadefinovaný poplatok je neúmerne vysoký, v konaní absentuje dôkaz, že žalobca ako spotrebiteľ s jeho podstatou bol oboznámený, nakoľko je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného a nie je uvedený priamo v texte zmluvy, pričom tento poplatok

nie je ani náležite špecifikovaný a viaže sa (jeho časť v rozsahu 2/3-tín) na bližšie neurčité náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Navyše je potrebné konštatovať, že nejde o cenu plnenia, pretože túto by mal odrážať úrok z úveru. Podstatou tohto poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané a so zreteľom na výšku poskytnutého úveru ide o poplatok neúmerne vysoký.

36. V tejto súvislosti nemožno opomenúť, že ide vlastne o situáciu typickú ako je judikovaná v rozsudku Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 3.5.2010 sp. zn. AZ 17 U 192/2010, v ktorom tento súd konštatoval, že ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľa, pričom je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak, tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa.

37. Preto odvolací súd dojednanie poplatku súvisiaceho s poskytovaním úveru považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku a konštatuje, že za tento poplatok sa neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie, čo je preukázané aj v predmetnej veci, a to práve so zreteľom na neurčitosť a nešpecifikovanosť predmetných 2/3-tín poplatku.

38. Vo vzťahu k rozhodnutiu prvoinštančného súdu o priznaní náhrady trov konania žalobkyni v rozsahu 100 %, vo vzťahu k tomuto neboli zo strany odvolateľa podané námietky nad rámec odvolacích dôvodov týkajúcich sa veci samej, preto odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania nemal dôvod výrok rozsudku, ktorým prvoinštančný súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, bližšie preskúmať.

39. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku prvej inštancie.

40. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje ako vecne správny s tým, že vzhľadom na úmrtie pôvodnej žalobkyne a v rámci dedičského konania uznesením č.k. 14D/180/2016-19 zo dňa 16.7.2020 nariadenej likvidácie dedičstva, patrí prisúdené plnenie do dedičstva po pôvodnej žalobkyni. Preto takto vo vzťahu ku platobnej povinnosti žalovaného modifikoval záver o oprávnenosti toho, komu prisúdené plnenie na uplatnených nárokoch.

41. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu právo na náhradu trov konania nepatrí. Žalobcom v odvolacom konaní preukázateľné náklady nevznikli. Je v súlade s článkom 17 Základných princípov CSP, zakladajúcimi procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa strane náhrada trov konania nepriznáva, ak podľa obsahu spisu strane žiadne trovy nevznikli (viď aj NS SR R 72/2018).

42. Uvedené rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).